

ข้อคิดจากคำพูด การประชุม และ การตรวจงานของฝ่ายปกครอง*

พินิจ บุญเลิศ

ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพ

“การสร้างสรรค้งานของศิลปินคนหนึ่ง ไม่เพียงจะมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิก ภูมิปัญญาและการศึกษาของเขาเท่านั้น แต่จะสัมพันธ์ลึกซึ้งยิ่งกัประสพการณ์ทั้งทางกายและทางจิตใจของเขา โดยเฉพาะต่อนักประพันธ์ด้วยแล้ว เขามักจะนำเอาความรู้สึกในใจ สรรค์สร้างตัวหนังสือ หากท่านไม่มีประสพการณ์ทางอารมณ์ เช่นนั้น ท่านจะเขียนถึงจินตภาพนั้นได้อย่างไร”

* จากหนังสือ “การพัฒนาตนเองและคุณภาพงาน” โรงพิมพ์เกษมชัยออฟเซ็ท จ.อุบลราชธานี พ.ศ.2532 หน้า 245 – 259 โดยแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมบ้างเป็น บางตอนให้เหมาะสมและทันสมัย

คำกล่าวข้างต้นเป็นคำกล่าวของนักเขียนนิยายจีนชื่อดัง ตัวละครเด่น ๆ ทุกตัวจากปลายปากกาของเขาล้วนเป็นที่รู้จักของนักอ่าน หนังสือ หรือภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็น “ขอลิวเอียง” “โอหิวฮวย” เล็กเซียวหง” หรือ “เซียวจั๊บบ๊อดนี่ง” นั่นก็คือ “โก้วเล้ง” ผมเอง ก็เกิดความคิดความรู้สึกว่า หากเปรียบศิลปินกับนักปกครองแล้วคง ไม่แตกต่างกันมากนัก คงมีเพียงว่าศิลปินนั้นจารึกความคิด หรือคำพูด เป็นภาพวาดเป็นหนังสือ นักปกครองจารึกความคิด คำพูดหรือการทำงานด้วยผลงาน และด้วยความเคารพศรัทธาของประชาชน แต่ มักจะไม่มีการจดบันทึกหรือรวบรวมไว้ หากที่คนรุ่นหลังจะได้รับ ความรู้ ชื่นชมยินดี ซึ่งมีประโยชน์ยิ่งนัก

ท่านประสิทธิ์ พรรณพิสุทธิ์ ได้กล่าวกับผมเสมอว่า ถ้า ไม่มีการขีดเขียนหรือบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงไว้เป็นหลักฐานแล้ว เราจะไม่มีโอกาสทราบความเป็นมาในอดีตของมนุษยชาติได้เลย หนังสือพระอภัยมณีของสุนทรภู่ ทำให้คนอยากเป็นศิษย์ของท่าน ทั่วประเทศ ทั้งนี้ก็ด้วยความรักและศรัทธาที่จะรื้อยกโรงงานกวี นิพนธ์ให้ได้อย่างสุนทรภู่ หนังสือที่สุนทรภู่เขียนและเรื่องราว เกี่ยวกับวิถีชีวิต ตลอดจนจนสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับสุนทรภู่ จึงเป็น

อมตะและยิ่งใหญ่อยู่ทุกยุคทุกสมัย “หากเราไม่มีการบันทึกเรื่องราวหรือเขียนหนังสือไว้นานไป 50 ปี 100 ปี คนรุ่นหลังอาจไม่แน่ใจว่าในโลกนี้ได้มีคนที่ชื่อ ประสิทธิ์ พรรณพิสุทธิ์ เกิดขึ้นมา จริงๆ ก็ได้”

นักปกครองที่ดีและเก่ง จะต้องมียะวาทะ

เมื่อผมได้มาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าจังหวัดยศธร มีโอกาสทำงานรับใช้ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ซึ่งเป็นนักปกครองที่มีประสบการณ์ สร้างสมคุณธรรมนักปกครองเป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกท่าน และได้มีโอกาสใกล้ชิดติดตามไปในการประชุม การตรวจงาน การพบปะประชาชน การบรรยาย ฯลฯ ในทุกแห่งทุกสถานที่ ได้เห็นและได้รับฟังข้อคิดจากคำพูดของท่านในการประชุม การตรวจงาน แต่ละครั้ง รวมทั้งการที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากท่าน ซึ่งได้เน้นย้ำเสมอว่า “นักพูดหรือนักปกครองที่ดีและเก่งนั้น จะต้องพูดเพื่อสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความยุติธรรมในสังคมด้วยความสุจริตใจ ที่ออกมาจากปิยะวาจาที่ได้พบ ได้รู้ ได้เห็น หรือได้สัมผัสกับความจริงที่เกิดขึ้นและกำลังเป็นอยู่”

ผมจึงได้พยายามรวบรวมข้อคิด คำพูดจากการประชุม และตรวจงาน ซึ่งอาจจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ได้มีโอกาสติดตามไป หรือมีโอกาสได้มาร่วมปฏิบัติงานช่วงเวลาน้อย ด้วยเหตุที่ว่าท่านปลัดจังหวัด ประสิทธิ์ พรรณพิสุทธิ์ เป็นคนที่ไม่ยอมอยู่นิ่งคิดทำและพัฒนา แนะนำสั่งสอนผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดเวลาทั้งปีที่ผ่านมา และเมื่อเริ่มต้นปีใหม่ ก็บอกเพียงว่า “ปีใหม่นี้ไม่มีของขวัญใดๆ นอกจากเรามาเริ่มต้นทำงานกันใหม่ให้หนักกว่าเก่า เพื่อชาวโยธธา และเพื่อประเทศชาติ” กล่าวได้ว่าทุกลมหายใจเข้าหรือออก อยู่กับงานทั้งสิ้น จนมีผู้กล่าวว่า “ภาคเหนือต้องอีกหลาย ภาคอีสานต้องประสิทธิ์” สองท่านนี้เป็นที่รู้จักกันดีในวงการปกครองหรือมหาดไทย

ต่อไปคือข้อคิดจากคำพูด การประชุม และการตรวจงานของปลัดจังหวัด ประสิทธิ์ พรรณพิสุทธิ์ ที่มากด้วยคุณค่าและอภิลักขณ์หรือทันสมัยเสมอ เป็นประโยชน์แก่นักปกครองทั้งหลายสืบไปเท่าที่ผมได้รวบรวมบันทึกไว้ เพื่อเป็นผลงานช่วงชีวิตหนึ่ง ซึ่งได้ร่วมงานกับท่านด้วยศรัทธาและผูกพันตลอดไป

ลักษณะของอาชีพรับราชการ

ในการประชุมข้าราชการฝ่ายปกครองและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2531 ณ หอประชุมจังหวัดยโสธร ได้ถ่ายทอดสังขรณ์ของอาชีพรับราชการ ดังนี้

1. เราอาจจะเลือกบางอย่างได้ และบางอย่างก็เลือกไม่ได้

การเป็นข้าราชการหรืออาชีพรับราชการต้องยอมรับความจริงว่า เราอาจจะสามารถเลือกอะไรได้บางอย่าง แต่ที่เลือกไม่ได้มีอยู่ 6 ประการ คือ

- ◇ เลือกผู้บังคับบัญชาไม่ได้
- ◇ เลือกเพื่อนร่วมงานไม่ได้
- ◇ เลือกตำแหน่งเองไม่ได้
- ◇ เลือกที่อยู่เองไม่ได้
- ◇ เลือกตำแหน่งเดิมและอยู่ที่เดิมตลอดไปไม่ได้
- ◇ เลือกขึ้นเงินเดือนให้ตัวเองไม่ได้

การโยกย้ายข้าราชการเป็นเรื่องธรรมดา การได้เงินเดือนหนึ่งขั้นหรือสองขั้น ก็เป็นเรื่องธรรมดาและเป็นอำนาจของ

ผู้บังคับบัญชาโดยชอบธรรม ซึ่งเป็นเครื่องวัดน้ำใจของผู้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งประเมินผลงานในรอบปีของตนเองได้ด้วย การพิจารณาความดีความชอบแต่ละปีนั้นมีทั้งคนที่สมหวังและผิดหวัง ผู้ที่ทำความดีและได้ผลดีตอบแทนแล้ว จะต้องพิสูจน์ความดีให้เป็นที่ยอมรับ ทำดีให้ปรากฏ ทำให้ดีกว่าและทำได้ดีที่สุด ส่วนผู้ที่มั่นใจว่าตัวเองทำดีแล้ว แต่ทำไมไม่ได้ดี ขอให้คิดว่าทำความดียังไม่พอ หรือทำความดียังไม่ถูกที่ ยังไม่ถูกคน และยังไม่ถูกจังหวะหรือถูกกาล ขอให้ทำดีต่อไป...อาจท้อแท้บ้างแต่อย่าถอย

2. จงดูตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชา

ในชีวิตการเป็นข้าราชการนั้น ได้พบผู้บังคับบัญชาหลายประเภทและมีภาพของผู้บังคับบัญชาที่ดี ๆ อยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ถ้าเราชอบผู้บังคับบัญชาที่ดีอย่างไร เราต้องทำตัวเราให้ได้อย่างนั้น เพื่อให้เกิดความสมัคส่วนกัน การปกครองบังคับบัญชาขอให้ผู้น้อยจงดูตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชาที่อยู่เหนือขึ้นไปตามลำดับ เพราะผู้บังคับบัญชาทุกท่านได้ผ่านการเป็นผู้น้อยมาก่อนย่อมมีทั้งความรู้ความสามารถและประสบการณ์เสมอ โปรดจำไว้ให้ขึ้นใจ “ผู้ใดบังคับบัญชาที่เลว จะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีไม่ได้”

3. ต้องไม่เกียจงาน ไม่นิ่งดูตาย และมีน้ำใจ

การเป็นข้าราชการฝ่ายปกครอง ต้องไม่เกียจงาน ไม่นิ่งดูตาย ขอให้แสดงน้ำใจช่วยกันทำงานเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการฝ่ายอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานที่ฝ่ายปกครองรับผิดชอบโดยตรงแล้ว ต้องร่วมมือแสดงพลังความรู้ความสามารถให้เป็นที่ยอมรับ และต้องเตรียมการให้แล้วเสร็จล่วงหน้า เพื่อให้มีเวลาแก้ไขข้อบกพร่อง

4. งานใดที่รับผิดชอบ ต้องเตรียมการอย่างดี

การจัดงานพิธีต่าง ๆ ดูเหมือนไม่พ้นความรับผิดชอบของข้าราชการฝ่ายปกครองและเป็นข้าราชการต้องพบงานพิธี อย่างแน่นอน การจัดพิธีแต่ละครั้งต้องดำเนินไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย และถูกต้อง บังเกิดผลดี ถ้าการเตรียมงานดี มีเวลาเพียงพอและทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ มีความสนใจและตั้งใจจริง งานนั้นก็จะเป็นผลสำเร็จด้วยดีเสมอในทางตรงกันข้าม ถ้าเตรียมการไม่ดี จัดไม่ถูกต้องแล้วผลเสียจะตามมาเสมอ เพราะฉะนั้น ต้องตระหนัก อยู่เสมอว่า ถ้าพิธีหรือราชการใด ๆ ที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้รับผิดชอบแล้ว ควรต้อง

แสดงฝีมือให้ปรากฏ ให้สมกับคำกล่าวที่ว่า “ในไพรวัลย์สิ่งเป็นราชา ในพาราสิงห์ย่อมสูงกว่าใคร”

การพัฒนาตนเองของนักปกครอง

ผู้บังคับบัญชาในปัจจุบันให้ความสนใจข้าราชการ 2 ประเภท คือ ประเภทแรก ทำงานดีมีผลงานเด่น ความประพฤติไม่เสียหาย กับอีกประเภทหนึ่ง คือ มีปัญหาไม่พัฒนาตนเอง สำหรับประเภทแรก ผู้บังคับบัญชาจะหาทางส่งเสริมสนับสนุนให้ก้าวหน้าในชีวิตราชการ ส่วนประเภทหลังเมื่อให้ออกสปรังตัวแล้วไม่ดีขึ้น ก็คงต้องหลีกทางให้คนอื่นมาแทน คุณสมบัติที่ข้าราชการฝ่ายปกครองต้องพัฒนาให้มีขึ้นในตัวเอง นอกจากการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา และสร้างศรัทธาประชาชน แล้วที่สำคัญคือ

1. เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์

ต้องเป็นผู้ที่คิดค้นริเริ่มบุกเบิก นำสิ่งใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเองและหน่วยงานอยู่เสมอ ต้องทำงานด้วยจิตสำนึก “รักษานิสัยงาน ใส่ใจงาน ทำงานด้วยปัญญา”

2. เป็นผู้ก้าวทันโลก

ต้องเป็นนักฟัง นักอ่าน และนักพูด หูไว ตาไว อย่างที่มีคำกล่าวที่ว่า “นักปกครองต้องรู้ทุกสิ่งในบางสิ่ง และรู้บางสิ่งในทุกสิ่ง”

3. เป็นนักรบผู้หาญกล้า

เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นนักปกครองต้องเป็นผู้ที่อดทนและอดกลั้นต่อการแก้ปัญหา ฟันฝ่าอุปสรรค โดยไม่ย่อท้อ มีอุดมการณ์หรือปณิธานที่มั่นคงแน่วแน่ในการดูแลทุกข์สุขของประชาชนในทุกพื้นที่ และทุกสถานการณ์

4. เป็นนักพัฒนาผู้ยิ่งยง

นักพัฒนาผู้ยิ่งยงอยู่ที่ไหนต้องมีผลงานพัฒนาปรากฏทองที่ต้องมีความก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ประชาชนกล่าวถึงผลงานต่าง ๆ ด้วยความชื่นชมยินดีเสมอ

5. ต้องคงความเป็นนักปกครอง

นักปกครองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการอื่น ๆ ต้องทำให้ได้ ทำให้ดีที่สุดด้วย และต้องมีความรับผิดชอบงาน การ

ทำงานทั้งงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายนั้นคือ ต้องทำด้วยเกียรติ เพื่อเกียรติและอยู่อย่างมีเกียรติเสมอ การไม่ให้เกียรติคน อาจไม่มีปัญหา แต่การทำลายเกียรติคือการสร้างปัญหาและเป็นอันตรายอย่างยิ่ง

6. ต้องมีมนุษยสัมพันธ์

ต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา และประชาชนทั่วไป รวมทั้งตัวแทนของประชาชนทุกระดับ ข้าราชการฝ่ายปกครองต้องมุ่งมั่นที่จะสถาปนาความสัมพันธ์ทางใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีโดยต้องมีความใกล้ชิด สนับสนุนในบรรยากาศของการเอื้อเฟื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดเวลา

7. ต้องสวมวิญญาณ 3 แบบ

นอกจากมีวิญญาณของความเป็นข้าราชการฝ่ายปกครองที่ต้องเข้าถึงประชาชน และเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์แล้ว ต้องมีวิญญาณของนักธุรกิจ ที่กล้าได้กล้าเสียสละ มีคู่แข่งได้แต่ต้องไม่มีคู่แข่ง ตัดสินใจเร็วและรักษาผลประโยชน์ของบริษัทห้างร้านของตนมิให้ขาดทุน ต้องหาลูกค้าประจำ ลูกค้ายามาติดต่อแล้วต้องประทับใจ ในบริการที่ดี และต้องมี

วิญญูณของความเป็นนักการเมืองที่ดี หาคะแนนนิยม สะสมบารมี สร้างศรัทธาประชาชนทุกโอกาสและประชาสัมพันธ์ผลงานโดย ต่อเนื่อง

งานนโยบายฝ่ายปกครองต้องสนใจเป็นพิเศษ

ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลผู้บริหารประเทศหรือ เปลี่ยนผู้บังคับบัญชาทุกระดับสิ่งที่ตามมาก็คือ นโยบายในการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ฝ่ายปกครองต้องสนใจและติดตามเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามงานนโยบายที่แน่ใจว่าเป็นเรื่องสำคัญ และต้องทำ ต่อไปอย่างต่อเนื่องก็คือ

1. การพัฒนาชนบท

ต้องบูรณาการผนึกกำลังข้าราชการทุกฝ่าย และระดม ทรัพยากรทุกประเภท เน้นการพัฒนาลงไปสู่หมู่บ้านเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องทำความเข้าใจกับระบบ กชช. และที่สำคัญ คือ กชช. 2 ค. กับ จปฐ. ซึ่งจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้านเป้าหมายได้ ชัดเจน สามารถจัดลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง

2. การพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในการพัฒนาชนบทหรือพัฒนาหมู่บ้าน น่าจะไม่ใช่อยู่ที่การทำรื้อบ้าน การทำป้ายคำขวัญหรือการทำตู้รับจดหมาย ประจำบ้าน อย่างที่กำหนดไว้ในการประกวดหมู่บ้านพัฒนา สิ่งเหล่านี้มิใช่สิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของชาวชนบท การพัฒนาที่แท้จริงควรอยู่ที่คุณภาพชีวิต ที่สำคัญก็คือการพัฒนาคน เพราะมี คำกล่าวที่ว่า “พัฒนาอะไรก็ได้ ไร้ผล ถ้าคนไม่พัฒนา” ก่อนหน้านี้เคยมี คำกล่าวที่ว่า “การเมืองนำการทหาร” สำหรับการป้องกันและปราบปราม ผกค. ต่อไปนี้ควรต้องมีคำกล่าว ใหม่ว่า “การพัฒนาคน นำการพัฒนาทั้งปวง” ข้าราชการฝ่ายปกครองต้องให้ความสนใจกับงานนี้เช่นเดียวกัน

3. การพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2530 ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นแกนกลางรับผิดชอบงานขยายผลการ ดำเนินการตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ในขณะเดียวกันก็ให้ถือเป็นนโยบายแห่งรัฐและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งให้ทุกกระทรวง

ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสร้างปฏิบัติด้วย เป็นหน้าที่ของข้าราชการฝ่ายปกครองทุกระดับ ต้องดำเนินการขยายผลต่อไปโดยต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบ้านเมืองเราให้เป็นบ้านเมืองที่น่าอยู่ เชิดชูคุณธรรม ผู้ใดมีปัญหา ถึงพร้อมด้วยความรู้ ฉลาดในวิธีจัดการ รู้กาล รู้บุคคล ย่อมเจริญในหน้าที่ราชการอย่างแน่นอน

4. การแก้ไขปัญหา

ปัญหาที่เผชิญหน้าและต้องรีบแก้ไขก็คือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและคุณธรรมของคน รวมทั้งระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ฝ่ายปกครองจะต้องสร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ต้องรักษาธรรมชาติที่มีอยู่แล้วให้คงอยู่ และต้องสร้างสิ่งทดแทนของที่สูญหายไป นั่นคือการพัฒนาที่ยั่งยืน และสมดุล คุณภาพของคนต้องดึงหลักศาสนาเข้ามาช่วยแก้ สนับสนุนคนดี ยกย่องคนที่ควรยกย่อง ชมคนที่ควรชม ระบบบางอย่างที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น เช่น จุดอ่อนของการเลือกตั้งทุกระดับ ต้องช่วยกันทำความเข้าใจกับประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เป็นหน้าที่ของข้าราชการฝ่ายปกครองทุก

คนต้องวางรากฐานที่ดีตั้งแต่บัดนี้ แม้ว่าอาจจะต้องใช้ความพยายามมากและคงต้องหวังผลในระยะยาว แต่ก็ควรมีการเริ่มต้นดีกว่าปล่อยให้อยู่ในสภาพเช่นนี้ต่อไป

5. การพัฒนาแหล่งน้ำ

การพัฒนาแหล่งน้ำกล่าวได้ว่า เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาชนบททั้งปวง รัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยถือว่าการพัฒนาแหล่งน้ำเป็นนโยบายที่สำคัญ สำหรับบทบาทหน้าที่สำคัญของข้าราชการฝ่ายปกครองในเรื่องนี้ก็คือ การส่งเสริมกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้ ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นหัวหน้าส่งเสริม ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจกับเรื่องนี้และสนใจเป็นพิเศษ แหล่งน้ำที่ก่อสร้างไว้แล้วมีอยู่จำนวนมากไม่น้อย แต่ยังคงการจัดกิจกรรมต่อเนื่องหรือนำน้ำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธวิธีพิชิตงานอำเภอ

1. ต้องแก้ปัญหา

งานอำเภอนับวันแต่จะเพิ่มมากขึ้น ปัญหาที่ยุ่งยากมากขึ้นด้วย ข้าราชการฝ่ายปกครองต้องเป็นนักแก้ปัญหา มิใช่สร้างปัญหา โดยถือหลัก “จงแก้ไข อย่าแก้ตัว” การพบปัญหาแล้วไม่รีบแก้ เท่ากับเพิ่มปัญหาให้มากขึ้น

2. ต้องรักษาสถานการณ์

ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครอง สถานการณ์ที่เรียบร้อยหรือที่อยู่ในสภาพปัจจุบัน อำเภอต้องมุ่งมั่นรักษาความสงบในพื้นที่ไว้ให้ได้ อย่าให้เกิดสถานการณ์ที่ไม่ดี หรือเลวร้ายเกิดขึ้นได้อีกไม่ว่าด้านใดก็ตาม

3. ต้องบริการประชาชน

การบริการเป็นงานพื้นฐานของข้าราชการที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับได้ย้ามาโดยตลอดว่า “ข้าราชการคือผู้ที่ทำงานให้ประชาชนขึ้นใจ” การบริการประชาชนทุกระดับควรต้องรวดเร็ว เรียบร้อย ถูกต้อง เป็นธรรมและบริการด้วยจิตสำนึก ยิ้ม ปิยะวาจาเสมอ

4. ต้องเริ่มต้นสร้างสรรค์

ข้าราชการฝ่ายปกครองไปอยู่ที่ไหน มิใช่อยู่เพียงรอวันย้ายหรือทำงานไปวัน ๆ หนึ่ง ต้องคิดปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น กล่าวคือ ต้องสร้างสรรค์บ้านเมืองให้น่าอยู่ ผู้คนน่ารัก ผลงานปรากฏตลอดเวลา “อยู่ให้เขารัก จากให้เขาคิดถึง”

5. เสนอผลงานมวลชน

ต้องเกาะติดมวลชน สำหรับมวลชนที่จัดตั้งไว้แล้ว เช่น ทสปช. ลูกเสือชาวบ้าน หรือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ต้องนำพลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์และร่วมทุกข์ร่วมสุข มีการเคลื่อนไหว สร้างผลงานให้ปรากฏ การเกาะติดมวลชนนั้น ไม่มีอะไรจะดีไปกว่าการปลูกฝังนิสัยร่วมทุกข์ร่วมสุขให้บังเกิดขึ้นในจิตใจของคนส่วนใหญ่เสียก่อน

6. ใช้กลยุทธ์พิชิตงาน

ฝ่ายปกครองในปัจจุบันรับผิดชอบงานหลายด้าน ข้าราชการฝ่ายปกครองต้องรู้จักใช้หลัก ย่อเวลา ย่อแผ่นดิน ย่องาน ต้องมีทั้งทำและธรรม เป็นกลยุทธ์ในการพิชิตงานที่อยู่ในหน้าที่ ความรับผิดชอบของตน และงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้

บรรลุสำเร็จอย่างมีคุณภาพที่สุด การประสานพลังใจและพลังความคิดของทีมงานที่ดี นำมาซึ่งความสำเร็จของงาน

ข้าราชการฝ่ายปกครองต้องหมั่นออกท่องที่

1. ต้องหมั่นออกตรวจท่องที่

งานของกระทรวงมหาดไทยหรือของฝ่ายปกครองในระดับตำบล หมู่บ้าน ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ข้าราชการฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลต้องตระหนักในความสำคัญของท้องที่ที่ต้องออกไปคลุกคลีไปเรียนรู้ ไปวางโครงการร่วมกับประชาชน ไปสัมผัสกับชนบทอย่างแท้จริง การหมั่นออกตรวจท่องที่จะพบของจริงและความจริงมิใช่ผ่านไปมาอย่างผิวเผิน ต้องทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการประสานงานของทุกฝ่ายในท้องที่ได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับท้องที่

ข้าราชการฝ่ายปกครอง ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับท้องที่ทุกอย่างพร้อมสมบูรณ์แม่นยำถูกต้องและเชื่อถือได้ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการต่าง ๆ ต้องศึกษา ทำความเข้าใจ

นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องสามารถชี้แจงให้คนอื่นเข้าใจได้อีกด้วย เรื่องเหล่านี้จะช่วยเสริมบารมีและบุคลิกภาพนักปกครองให้เป็นผู้ที่มีความคล่องตัวเป็นที่ศรัทธาและเชื่อถือของคนทั่วไป

3. ความสัมพันธ์ต้องแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนกรรมการหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับข้าราชการฝ่ายปกครองต้องแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นพนักงานฝ่ายปกครองระดับพื้นฐานที่เสมือนเป็น รากแก้วของสถาบันฝ่ายปกครอง ข้าราชการ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในระดับตำบล หมู่บ้านฝ่ายปกครองต้องได้รับรายงานหรือรับทราบความเคลื่อนไหว ด้วยความรวดเร็ว และเชื่อถือได้ก่อนฝ่ายอื่นเสมอ

4. ต้องเตรียมตัว เตรียมใจ

ต้องเตรียมตัว เตรียมใจจับเคลื่อนนวัตกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ (Innovation) ทั้งในด้านความคิด พฤติกรรม และเทคโนโลยีของโลกยุคไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ (Globalization) ต้องพัฒนาทั้งตนเอง และสถาบันปกครองไปสู่สากลทั้งด้าน

การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ข้อสำคัญข้าราชการปกครองต้องเป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดความรู้ สร้างเครือข่าย บูรณาการ บริหารงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับท้องที่และความต้องการของประชาชน ช่วยกันลบภาพพจน์เก่า ๆ ที่มักจะถูกมองว่า ข้าราชการฝ่ายปกครองเราหวงอำนาจต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพราะกลัวเสียผลประโยชน์ที่เคยมีเคยได้...ให้หมดไป

นักปกครองต้องเชื่อกฎแห่งกรรม

ในการตรวจเยี่ยมประชุมข้าราชการที่อำเภอทรายมูล เมื่อ 19 พฤศจิกายน 2530 นายประสิทธิ์ พรรณพิสุทธิ์ ปลัดจังหวัด ยโสธร ได้ให้แนวความคิดในการปฏิบัติราชการตอนหนึ่ง ดังนี้

1. เชื่อกฎแห่งกรรม

ข้าราชการฝ่ายปกครองทั้งหลายควรเชื่อสังขารมที่เกี่ยวกับกรรม คือการกระทำ ผู้ที่ทำดีคือผู้ประสบกรรมดี ผู้ทำชั่วคือ ผู้ประกอบกรรมชั่ว กรรมต่าง ๆ เราจะมองเห็นกันในชาตินี้ เพราะกรรมนั้นปกปิดกันไม่ได้ และปิดไม่มิด ข้าราชการทุกคนจงเตือนตนเองด้วยคำว่า “ระวังกรรมสนอง” ไม่ประสบบด้วยตนเอง

ก็ถูกเมีย ญาติพี่น้อง เพราะความดีเป็นสิ่งที่ลวกชิงวิ่งราวกันไม่ได้ ความชั่วเป็นสิ่งที่ทดแทนกันไม่ได้ ความกล้าแบ่งปันให้กันและกันไม่ได้

2. เป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ

การอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน “ความร่วมมือ” เป็นพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย การให้และการรับอย่างถูกกาลเทศะไม่มีใครจะเป็น “ผู้ให้” หรือ “ผู้รับ” แต่เพียงอย่างเดียวได้ตลอดไป สุขยอดความปรารถนาของทุกคนก็คือ “ความสุข” และ “ความสงบ” การทำบุญเป็นเหตุให้ได้มาซึ่ง “ความสงบ” ในชีวิต วิธีทำบุญที่ง่ายที่สุดก็คือ “การให้” ซึ่งเป็นเครื่องชำระใจให้ผ่องใส ไร้ความตระหนี่ และเป็นที่รักนับถือของบุคคลทั้งปวง

การเป็นผู้ให้แม้ว่าจะเสียทรัพย์สินเงินทอง เสียสิ่งของ หรือเสียเวลาไปบ้าง แต่ก็มีสุขมากกว่าการเป็นผู้รับอย่างแน่นอน เพราะการให้คือการทำลายความเห็นแก่ตัว ทำให้ได้มาซึ่งความสุขอย่างแท้จริง ข้าราชการที่ดีจะต้องดำรงตนเป็น “ผู้ให้

มากกว่าผู้รับ” นั่นคือไม่ควรแสวงหาความสุขบนความทุกข์ของคนอื่น หรือแสวงหาความก้าวหน้า ด้วยการเหยียบบ่าเพื่อนร่วมอาชีพ

3. ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ประชาชนศรัทธา

ถ้าชีวิตหมายถึง การอยู่อย่างมีความสุข อยู่ด้วยความคิด ด้วยความรักและความสงบแล้ว การเข้าใจชีวิตตัวเอง เป็นเรื่องสำคัญมาก ข้าราชการทุกระดับ ทางรัฐบาลได้ส่งมาปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บังคับบัญชาหรือแทนรัฐบาล ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ประชาชนศรัทธา และผู้บังคับบัญชาไว้วางใจ ต้องลดตัวเองไปหาชาวบ้าน การลดตัวเองไม่ใช่การลดหน้าหน้าของตัวเอง แต่การลดตัวเองนั้นเป็นการเพิ่มหน้าหน้าของความศรัทธาประชาชนยิ่งขึ้น การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ชีวิตจะสูงด้วยคุณธรรม ก้าวไปด้วยความมั่นคง มีเกียรติและมีศักดิ์ศรีอย่างแท้จริง

4. รู้จักควบคุม กาย วาจา และใจ

“ทำดี ทำชั่ว, พูดดี พูดชั่ว, คิดดี คิดชั่ว” ที่แท้ก็ออกมาจากแหล่งเดียวกัน การควบคุม กาย วาจาและใจได้ ความชั่วทั้งหลายก็จะหมดไปเอง “คนดี คนเด่น คนดัง” จะจริง ต่อเมื่อมีผู้อื่นยกย่องสรรเสริญ ถ้ายกย่องสรรเสริญตนเองเมื่อไรก็จะกลายเป็นคนดับเมื่อนั้น

นักปกครองต้องศึกษาคนและดูคนออก

1. ลักษณะของคน

คนที่รู้จักคนอื่นดี คือ ผู้รอบรู้ คนที่รู้จักตัวเองดี คือ คนฉลาด คนที่เอาชนะตนเองได้คือคนเข้มแข็ง และคนที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ทุกสถานการณ์และทุกท้องถิ่น คือ “ยอดคน” เมื่อคนเราเกิดมาใหม่ ๆ นั้น ร่างกายมักอ่อนนุ่ม แต่เมื่อตายกลับแข็งและแห้ง ความอ่อนนุ่มนับเป็นคุณสมบัติของควมมีชีวิต แต่ความแข็งและกระด้างเป็นคุณสมบัติของความตาย

2. การรู้จักคน 6 วิธี

- ◇ สอนความผิดถูกเพื่อพิสูจน์จิตใจ
- ◇ พิสูจน์ด้วยการมเพื่อดูความเปลี่ยนแปลง
- ◇ บอกความลำบากเพื่อดูความกล้า
- ◇ มอมสุราให้เมาเพื่อดูนิสัย
- ◇ หวานล้อมด้วยลาภ อามิส เพื่อดูความสุจริต
- ◇ มอบงานให้ทำเป็นนิจ เพื่อดูสมรรถภาพ

3. กฎธรรมชาติที่ว่าด้วยเรื่องของคน

เมื่อแรกเริ่มเข้ามาในวงราชการ เราเข้ามาพร้อมกับอุดมการณ์และปณิธานที่ตั้งไว้อย่างสูงสุด ต่อมาได้เพื่อนร่วมงาน ได้ผู้บังคับบัญชา ได้คนรู้จักเพิ่มขึ้นอีก แต่ในที่สุดเมื่อระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน และความจริงปรากฏ เราก็เริ่มสูญเสียผู้ที่รู้จักไปทีละคนสองคน รวมทั้งเริ่มเสื่อมคลายความผูกพันและความเคารพศรัทธากับผู้ที่เข้าใจผิดคิดว่าเขาเป็นคนดี ผู้ที่เรารู้จักก็ลดน้อยลงไป และคนดีที่ควรผูกพันหรือเคารพศรัทธาก็หายากยิ่งขึ้น นี่คือกฎธรรมชาติที่ว่าด้วยเรื่องของคน เราไม่ควรเสียใจ แต่ต้องดีใจที่พบความจริงโดยไม่ต้องหลวมตัวสูญเสียไปมากกว่านี้ ส่วนผู้ที่เรายังเหลืออยู่กับเพิ่มความเคารพศรัทธาและความผูกพันแนบแน่นยิ่งขึ้นอีก เพื่อทดแทนกับผู้ที่สูญเสียไป

4. ควรศึกษาให้รู้จักตัวอบายมุขทุกรูปแบบ

ข้าราชการฝ่ายปกครอง มีหน้าที่บริการสังคม ซึ่งต้องทำงานเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับคน อันได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และประชาชน คนอีกจำนวนไม่น้อยในสังคมที่ยังหลงใหลและมัวเมากับอบายมุข นักปกครองควรศึกษาให้รู้จักตัวอบายมุขรูป

ต่าง ๆ เพื่อเป็นอุทาหรณ์สอนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของสัตว์สังคม ซึ่งนักปกครองมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปรับปรุงสภาพชีวิตของสังคมให้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น การเล่นไฟยี่อิดหรือไฟป๊อกเป็นเกมการพนันขันต่อประเภทหนึ่ง ซึ่งมีเงิน คนเป็นสื่อกลางและมีไฟเป็นอุปกรณ์ ซึ่งสามารถสังเกตอุปนิสัยใจคอและพฤติกรรมของคนเล่นไฟได้หลายประเภท เช่น สรวลเสเฮฮา ยิ้มหน้าแหบๆ จี๋แพ้ชวนตี ท่าทีบาทใหญ่ ใจกลัวตัวสั้น ถิ่นวาจาสาปแช่ง ฯลฯ

5. ศึกษาและสังเกตให้รู้จักนิสัยคน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงอธิบายและให้แนวทางการรู้จักนิสัยคน ดังนี้ “ถ้าเป็นผู้น้อย เป็นหน้าที่จะต้องศึกษาและสังเกตให้รู้จักนิสัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของตน ต้องรู้ว่าความคิดความเห็นเป็นอย่างไรชอบทำตนอย่างไรชอบหรือชังอะไร เมื่อทราบแล้วก็อาจจะวางความประพฤติและแนวทางการงานของตนเองให้ต้องตามอัธยาศัยของผู้ใหญ่นั้นได้

ถ้าเป็นผู้ใหญ่ มีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาคนมาก ๆ การรู้จักนิสัยคนก็ยิ่งเป็นการจำเป็นยิ่งขึ้น เพราะคนเราไม่ใช่ฝูงแพะฝูงแกะ ซึ่งจะต้อนไปได้โดยใช้รื่อง “สุย ๆ” หรือ เอาไม้ตี บางคนก็

ชอบขู่ บางคนก็ชอบปลอบ เพราะฉะนั้นจึงใช้แต่ขู่อย่างเดียว หรือ ยอมอย่างเดียวหาได้ไม่” กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ “ฝูงสัตว์ต้องต้อน ฝูงคนต้องนำ”

ภาวะของผู้นำและผู้ตามที่ดี

1. องค์กรคุณของบุคคลชั้นนำ

องค์กรคุณของบุคคลชั้นนำ 8 ข้อ ตามทศนะของสมเด็จพระมหาธีรราชวงศ์ (พิมพ์ ธรรมสโร)

- ◇ ผู้นำสั่งงานลูกน้อง แต่ผู้นำที่แท้จริงพาลูกน้องทำงาน
- ◇ ผู้นำใช้อำนาจ แต่ผู้นำที่แท้จริงใช้บารมี
- ◇ ผู้นำกล่าวหาลูกน้อง และทำให้ลูกน้องเสียใจ แต่ผู้นำที่แท้จริงสร้างความกระตือรือร้นแก่ลูกน้องที่จะทำงาน
- ◇ ผู้นำสั่งให้มาทำงานทันเวลา แต่ผู้นำที่แท้จริงทำให้ลูกน้องรู้สึกอยากมาทำงานก่อนเวลา
- ◇ ผู้นำเกลียดเวลาพัก แต่ผู้นำที่แท้จริงให้มีเวลาพัก

- ◇ ผู้นำรู้จักว่างานอะไรบ้างจะต้องทำ แต่ผู้นำที่แท้จริงบอกให้ทราบว่างานนั้นจะต้องทำอย่างไร
- ◇ ผู้นำทำให้งานเห็นเป็นหนัก แต่ผู้นำที่แท้จริงให้การทำงานสนุกสนานเพลิดเพลิน
- ◇ ผู้นำพูดว่า “ทำงานสิ” แต่ผู้นำที่แท้จริงจะพูดว่า “เราทำงานกันเถอะ”

2. บัญญัติ 10 ประการ สำหรับผู้บังคับบัญชาที่ดี

- ◇ จงทำตัวให้ผู้ใต้บังคับบัญชายกย่องนับถือ
- ◇ จงทำความรู้จักกับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน (รู้เขา – รู้เรา)
- ◇ จงเป็นผู้สื่อข้อความที่ดี
- ◇ จงเป็นผู้ฟังที่ดี
- ◇ จงเป็นผู้แก้ปัญหาที่ดี
- ◇ จงเป็นผู้จูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา
- ◇ จงควบคุมสติอารมณ์
- ◇ จงสละเวลาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

- ◇ จงปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนกับที่ต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อเรา
- ◇ จงให้อภัย

3. บัญญัติ 12 ประการ สำหรับผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดี

- ◇ ทำงานให้ดี มีความรับผิดชอบ
- ◇ หาทางให้ความคิด หรือข้อเสนอของ ผู้บังคับบัญชาได้ผล
- ◇ ไม่ควร Yes หรือ No ตลอดเวลา แต่ Yes – But บางเวลา
- ◇ มีน้ำใจกับผู้บังคับบัญชา อย่างสร้างปัญหา แต่ จงแก้ปัญหา
- ◇ เรียนรู้นิสัยการทำงานของผู้บังคับบัญชา
- ◇ อ่ยารบกวนผู้บังคับบัญชาด้วยเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ
- ◇ เข้าหาผู้บังคับบัญชาให้เหมาะสมกับเวลาและ โอกาส
- ◇ อย่างนิินทาผู้บังคับบัญชาลับหลัง

- ◇ อย่าโกรธหรือแสดงอารมณ์ เมื่อผู้บังคับบัญชา ไม่เห็นด้วยกับความคิดของตน
- ◇ เมื่อผู้บังคับบัญชาปฏิบัติดีต่อ ให้หาทางแสดง ความขอบคุณ
- ◇ อย่างบ่นถึงความยากลำบากในการปฏิบัติงาน ต่อผู้บังคับบัญชา
- ◇ หมั่นประเมินตัวเอง เป็นระยะ (อย่าเข้าข้าง ตัวเอง)

4. บัญญัติ 10 ประการ สำหรับควบคุมคนดีมีฝีมือ

- ◇ จงสังเกตและวิเคราะห์
- ◇ ทำเป้าหมายของเขาให้สอดคล้องกับหน่วยงาน
- ◇ อย่าตีกรอบให้เสียวิ้ง
- ◇ มอบหมายงานที่ท้าทาย และคอยตรวจสอบ เสมอ
- ◇ จัดที่ให้เสียอยู่
- ◇ ปรับกฎเกณฑ์ให้เหมาะสม
- ◇ พัฒนาทัศนคติทางบวกที่สร้างสรรค์

- ◇ รักยาวให้สั้น รักสั้นให้ต่อ
- ◇ จับเสือใส่ถังปลั่งสูง
- ◇ แยกกันฉันท์มิตร

“จงอย่าฆ่าเสือเพราะค่อนข้างเป็นสัตว์ที่
หายากและฆ่ายาก ไมตรีจิตมิตรภาพย่อมเหนือ
สิ่งอื่นใด”

5. บัญญัติ 7 ประการ จุดเด่น – จุดด้อยข้าราชการ

จุดเด่น	จุดด้อย
1. ย่นย่อ	1. เยิ่นเย้อ
2. แยกแยะ	2. ขอกย้อน
3. ยืนหยัด	3. หยุกหยิก
4. ยึดเข้ม	4. ยุ่งเหยิง
5. ยกย่อง	5. ยกยอด

จุดเด่น	จุดด้อย
6. เยียวยา	6. ยัดเยียด
7. ยืดหยุ่น	7. ยีเยียน

เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการทำงานนั้น ไม่
สำคัญเท่าคน คนนับเป็นทรัพยากรที่เลิศและมีค่า
สูงส่งที่สุดกว่าสิ่งใด ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ หากเรานั้นมีความตั้งใจจริง มีวิสัยทัศน์
และมีความเพียรพยายาม

คำพูด คำคม สุภาษิตเกี่ยวกับนักปกครอง

นักปกครองที่ดีและมีความสามารถนั้น ต้องเป็นทั้งนัก
คิด นักพูดและนักเขียน เป็นที่ยอมรับกันว่าท่านประสิทธิ์ วรรณ
พิสุทธิ์ ปลัดจังหวัดยศโสธร มีคุณสมบัติดังกล่าวอย่างพร้อมมูล
ได้รับเชิญไปบรรยายหรือไปพูดในที่ต่าง ๆ เป็นประจำ คำพูด คำ
คม และสุภาษิตที่ขอบกล่าวถึงมีดังนี้

1. พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เมื่อ 11 ธันวาคม 2512

“สิ่งสำคัญในการปกครองก็คือบ้านเมืองนั้นมีทั้งคนดี และคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงไม่ใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้”

2. พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อ 13 มิถุนายน 2512 “ถ้าเราไม่ไปช่วยพัฒนาในชนบท ประเทศไทยก็ต้องหายนะ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องไปพัฒนา อันนี้เป็นเหตุผลแรกของการทำไม เหตุผลที่สองที่จะต้องพัฒนาชนบทนั้นก็เพื่อความปลอดภัยของบ้านเมือง เพื่อความก้าวหน้า นอกเหนือจากมนุษยธรรม เพราะว่าถ้าบ้านเมืองเรามีความเจริญ มีความมั่นคง ก็ทำให้เราอยู่ได้”

3. แม้นผู้นำมีอำนาจล้นฟ้า
ถ้าไม่สร้างศรัทธาให้เกิดผล

ไม่สนใจประชาชนผู้ทุกข์ทน
อำนาจที่เหลือนั่นย่อมหมดไป
ประชาชนไม่เคยตายในความคิด
ประชาชนคือมิตรที่ยิ่งใหญ่
จงช่วยกันพัฒนาก้าวหน้าไกล
ให้ผองไทยสุขสถิตนิรันดร์

4. ขัดด้วยขัดขามพองามใส
ขัดคอคนเมื่อไหร่ให้หมองศรี
อยากอยู่อย่างสุขใจไร้ไฟริ
อย่าขยันขัดสีที่คอคน

5. “การทำงานจากหัวใจ คือการทำงานอย่างเต็มใจด้วยความสนใจ โดยทุ่มเทพลังงานของเราทั้งหมดให้แก่งาน เราสามารถใส่ใจในงานอย่างเต็มที่ ด้วยความจริงจังและจริงจัง เมื่อเราทำงานด้วยลักษณะเช่นนี้ ผลที่เกิดขึ้นจะน่าพอใจ เป็นที่สบายใจ และได้รับความสุขทางใจอย่างแน่นอน วันเวลาที่เรามีความสุข ทำให้เราเฉลี่ยมวลาด

6. “เมื่อท่านเป็นทั้งจงอดทน
เมื่อท่านเป็นค้อนจนตีให้สุดแรง
เมื่อท่านเป็นผู้ฟังจนนิ่งเงียบ
เมื่อท่านเป็นผู้พูดจนพูดให้ถูกจุดจุดค้อนตีตะปูให้

ตรงหัว

เพราะคนที่น่าเบื่อบที่สุดในโลก คือคนพูด เมื่อเราต้องการให้เขาฟัง”

7. วิญญาณการพูด เดลคาร์เนกิ แนะนำไว้ว่า

“จงสลัดความเฉื่อยเนือยของท่านทิ้งเสีย จงทุ่มเทหัวใจของท่านลงในงาน ขุดมันขึ้นมา ค้นหาขุมกำลังที่ยังไม่ได้นำออกมาใช้ซึ่งฝังภายในตัวท่าน สืบเสาะหาข้อเท็จจริง และสาเหตุเบื้องหลังข้อเท็จจริงเหล่านั้น จงมีสมาธิ จงฟังพินิจอยู่ที่ข้อเท็จจริง คร่ำเคร่งอยู่ที่ข้อเท็จจริง トラバจนมันกลายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญแก่ท่าน นั่นคือ จงพูดจากใจ ที่ซึ้งใจ ด้วยความตั้งใจ จนสุดใจ” โดยการคิด คิด และคิด...

8. กาลเวลาข้อมกโลกกินสรรพสัตว์ทั้งหลายแม้กระทั่งกับตัวมันเอง นี่คือสัจธรรมที่ว่าด้วยความดำรงอยู่และความเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา และการดำรงอยู่สรรพสัตว์ทั้งหลาย เมื่อกาลเวลานี้เป็นเรื่องของอดีตที่ไม่อาจเรียกกลับคืนมา วันพรุ่งนี้ เป็นเรื่องของอนาคต เป็นเรื่องของความหวัง และความฝันซึ่งไม่แน่นอน คนที่ฉลาดและมีสติ จะต้องทำวันนี้ให้ดี ให้ดีกว่าและให้ดีที่สุด

9. การอ่านหนังสือทำให้คนรอบรู้ แต่การเขียนหนังสือนั้นนอกจากรอบรู้แล้ว ต้องรับผิดชอบด้วย นักเขียนที่ดีต้องแสดงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะนักเขียนว่า ไม่ใช่เขียนเพียงบันเทิงต่อผู้อ่านหรือแสดงอัตตวิสัยของตนเองออกมาเท่านั้น แต่ควรเขียนเพื่อความเป็นแก่นสารของชีวิต ขยายความคิดที่ดี เพื่อเป็นกระຈกที่สะท้อนสังคมให้กระทบตาคกระทบใจคนอ่านด้วย

10. ดอกไม้ที่สวยงามที่สุดในโลกยังไม่บาน บทเพลงที่ไพเราะที่สุดในโลกยังไม่ได้แต่ง ภาพวาดที่งามที่สุดในโลกยังไม่ได้เขียน คนที่ดีที่สุดในโลกยังไม่ปรากฏ สังคมที่มีความเป็นธรรมและน่าอยู่ที่สุดในโลกยังไม่มี ทุกคนมีภาระหน้าที่ต้องกระทำเพื่อให้มีและได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้

11. ถ้าบ้านเมืองไม่มีการบันทึกเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นไว้แล้ว จะไม่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และอนุชนรุ่นหลังก็จะไม่ทราบเรื่องราว รวมทั้งความทรงจำต่าง ๆ ก็คงจะเลือนหายไป และหายไปในที่สุด การบันทึกไว้หรือเขียนหนังสือไว้ย่อมทำให้บ้านเมืองมีการพัฒนาต่อไปโดยต่อเนื่องและที่สำคัญก็คือ ช่วยทำให้บ้านเมืองมีหลักฐานและมีประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น

12. เป็นข้าราชการต้องมีจิตสำนึกหรือมีจิตใจที่รักษาดีรักประชาชน สามารถอุทิศตนเพื่อชาติ ต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ ทำงานอย่างสุดกำลัง ลำบากแค่ไหน ทุกข์ยากเพียงใด ถูกปรักปรำอย่างไร ก็ทนได้เสมอ ยิ่งทำสิ่งที่ยากมากหรือหนักมากก็ยิ่งรู้มาก เมื่อจะทำงานจงอย่าหยาบคายเอาความขาดแคลนเป็นข้ออ้าง จงทำงานท่ามกลางความขาดแคลนให้บรรลุผล ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และซื่อสัตย์สุจริต

13. ความสุขกายสบายใจมิใช่สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มนุษย์เราสามารถมุ่งหาคำมาเป็นเจ้าของโดยตรง ความสุขที่ปลอดโปร่งแท้จริง ความสุข...ที่สมบูรณ์มาจากการรู้จักให้ ให้ความ ให้ความสามารถ ให้ทรัพย์สมบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และหัวใจที่

รักปรารถนาดีต่อผู้อื่น การให้ย่อมประเสริฐกว่าการรับ เป็นหลักความจริงที่ไม่เปลี่ยนแปลง เป็นบันไดชีวิตที่จะส่งเสริมส่งให้เราก้าวต่อไป

14. ความสำคัญของผู้นำ “ฝูงแกะที่มีราชสีห์นำหน้านั้น ย่อมเกรียงไกรกว่าฝูงราชสีห์ที่มีแกะนำอย่างแน่นอน” นั่นคือ

โขลงช้างย่อมมีพญาสาร	ครอบครองบริวารทั้งหลาย
ฝูงโคขุนโคก็คือนาย	มุ่งหมายนำพวกไปหากิน
ฝูงหงส์มีเหมมราชา	สกุณามีขุนปักษิณ
เทวยังมีสักกรินทร์	เป็นมิ่งเทวัญชั้นฟ้า
เหล่าคนจะต้องเป็นคณะ	ถ้าต่างคิดเกาะเกาะตามประสา
จะต้องอยู่ได้สักกี่เพลลา	ดูท่าจะย่อยยับอัปจน
จำเป็นต้องมีหัวหน้า	กะการบัญชาให้เป็นผล
กองทัพบริบูรณ์ด้วยผู้คน	ไม่มีจุมพลจะสู้ใคร

15. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงพระนิพนธ์ ซึ่งให้เห็นแนวทางการพัฒนาบ้านเมืองไว้ว่า
 “เมืองใดไม่มีทหารหาญ เมืองนั้นไม่นานเป็นข้า
 เมืองใดไร้จอมพารา เมืองนั้นไม่ช้าอัปจน

เมืองใดไม่มีพาณิชย์เลิศ เมืองนั้นย่อมเกิดขัดสน
เมืองใดไร้ศิลป์โสภณ เมืองนั้นไม่พ้นเสื่อมทราม
เมืองใดไม่มีกวีแก้ว เมืองนั้นไม่แคล้วคนหยาบ
เมืองใดไม่มีนาริงาม เมืองนั้นหมดความภูมิใจ
เมืองใดไม่มีดนตรีเลิศ เมืองนั้นไม่เพริศพิสมัย
เมืองใดไร้ธรรมอำไพ เมืองนั้นบรรลัยแน่เอ่ย

อารมณ์ขันของนักปกครอง

มีผู้ชม ๆ ๑ คน ๆ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ อดีต นายกรัฐมนตรีว่า เป็นผู้ที่มีอารมณ์สุนทรีย์และเคยได้รับการยกย่องว่า “เป็นนักพูดสร้างสรรค์แห่งปี” คำพูดหรือคำกล่าวที่ออกมาเสมอ ๆ ก็คือ อย่างซีเรียส ถ้าซีเรียสแล้วอายุจะสั้น และไม่มีปัญหา ทุกอย่าง เรียบร้อย “ปกติงานของฝ่ายปกครองมีมากอยู่แล้ว และต้อง แก้ปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ ถ้าเครียดนักบรรยากาศในที่ทำงาน ก็ เครียดไปด้วย ท่านปลัดจังหวัด ประสิทธิ์ พรรณพิสูทธิ์ เคยพูด ตลอดเวลาว่า ต้องช่วยกันสร้างบรรยากาศ “บ้านเมืองน่าอยู่ ผู้คน น่ารัก” ไปพูดที่ไหนและแม้กระทั่งการบรรยายทางวิชาการจึงมักจะ

มีตัวอย่างเรื่องจริงที่สร้างอารมณ์ขัน เป็นที่ประทับใจของผู้ฟังเสมอ ต่อไปนี่คือตัวอย่างบางเรื่อง

1. ข้าราชการฝ่ายปกครองบางคนยังคงเชื่อถือทางไสย ศาสตร์ ด้วยเหตุนี้หลักการบริหารงานทางวิทยาศาสตร์และทางไสย ศาสตร์จึงเกิดขัดแย้งกันบ่อย ๆ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอยู่ที่กอง วิชาการ กรมการปกครอง ได้ออกไปปรับปรุงงานอำเภอ เคยได้รับ จดหมายต่อว่าในเรื่องการจัดสำนักงานจากข้าราชการบางท่านใน ท่านองว่า หลังจากที่เขาต้องย้ายห้องทำงานจากชั้นบนด้านทิศ ตะวันออกลงไปอยู่ในห้องชั้นล่างด้านทิศตะวันตกตามคำแนะนำ ของวิทยากรแล้ว กิจการที่เข้าหูนส่วนกับพรรคพวกตกต่ำ การเสี่ยง โโชคสลากรินแบ่งรัฐบาลก็ขาดทุน ในตอนหนึ่งของจดหมายฉบับ นั้นความว่า “ผมเองเป็นคนเชื่อเรื่องทิศทางและโชคลากร มาตั้งแต่เล็ก ๆ ทิศตะวันออกทางพอกพูนทรัพย์เจือจุน ทิศเหนือ บรรเจิดเกียรติเกริกไกรเลิศ ทิศใต้พ่ายแพ้ศัตรูโฉมตรูเมิน ทิศ ตะวันตกข้าชอกอับโชคชัย... หากจะกรุณาช่วยย้ายห้องทำงานผม กลับที่เดิม จะเป็นพระคุณแก่ชีวิตผมอย่างยิ่ง”

การเชื่อเรื่องทิสและพิธีการทางไสยศาสตร์นั้น ยังมีเรื่องเล่าสืบต่อกันมากกว่า เมื่อหลายปีมาแล้ว นายอำเภอคนหนึ่งไปรับตำแหน่งใหม่ด้วยพิธีการที่แปลกพิสดารที่สุด กล่าวคือ แทนที่จะเดินขึ้นอำเภอทางบันไดหน้าอาคาร นายอำเภอกลับใช้บันไดไม้ไผ่พาดที่ด้านหลังห้องนายอำเภอแล้วปีนขึ้นไปพร้อมกับอุ้มบาตรใส่น้ำมันต์แช่พระเครื่อง เมื่อปีนเข้าไปในห้องแล้ว นายอำเภอจุดธูปเทียนและประพรมน้ำมันต์รอบห้อง แล้วกระตืบเท้าดัง ๆ 3 ครั้ง นับว่าเป็นการอัญเชิญเทวดารักษ์และปิดเป่ารังควาญที่ สิ่ง สถิตอยู่กับอำเภอ เสร็จพิธีการดังกล่าวแล้วจึงลงชื่อรับมอบงาน เรื่องนี้จะเท็จจริงอย่างไรอยู่ที่ผู้เล่าสืบต่อกันมา

2. การดูภาพยนตร์ ทำให้ได้ข้อคิด ได้คำคม และได้ประสบการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์จีน เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอยู่ทางภาคเหนือจังหวัดหนึ่ง มีเหตุการณ์แจกการ์ดเผาศพผู้ว่าราชการจังหวัดหัวเมือง หนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกฉบับพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง พอใกล้ถึงวันเผาตามที่กำหนด ปรากฏว่ามีการแก้เคล็ดต้องนุ่งขาวห่มขาวเข้าพิธีสะเดาะเคราะห์อยู่ในจวน 7 วัน 7 คืน ทำพิธีทางไสยศาสตร์ เหมือนกับชาวยุทธ์ในหนังจีนที่กำลัง

หมดกำลังภายใน ผมมีเรื่องด่วนเข้าไปพบโดยไม่ได้คาดคิด และไม่ได้ขออนุญาตล่วงหน้า ถูกชี้หน้าว่าไปรบกวนพิธีพร้อมกับถูกกล่าวหาว่ารับแผนจากฝ่ายตรงกันข้ามให้เข้าไปทำลายพิธี ตั้งแต่นั้นมา ก็อยู่ด้วยความอึดอัดและได้ประสบการณ์ชีวิตจนมีคำกล่าวเสมอว่า การเป็นข้าราชการพึงหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอัมมงคล 4 ประการ คือ เพื่อนบ้านร้าย หลังคารั่ว ลูกน้องชั่ว นายซัง หรือพุทธพจน์ที่ว่า “โชคดี โชคร้าย นินทา สรรเสริญ ทุกข์สุข เป็นแขกเจ้าประจำ สำหรับชีวิตคนเราเสมอ ความอดทนเป็นสิ่งที่คนควรสะสมไว้ให้มากที่สุด เพราะกว่าจะประสบความสำเร็จได้ต้องใช้ความอดทนอยู่ตลอดเวลา”

3. ข้าราชการมี 4 ประเภท คือ ประเภทมือสะอาด และมือถึง ประเภทมือสะอาดแต่มือไม่ถึง ประเภทมือถึง แต่มือไม่สะอาด และประเภทมือไม่ถึงมือไม่สะอาด เช่นเดียวกับในวงการทหารแบ่งกำลังพลออกเป็น 4 ประเภท คือ

- ◆ ฉลาดและขยัน เหมาะที่จะเป็นฝ่ายอำนวยการ หรือฝ่ายเสนาธิการ

- ◇ ตลาดแต่เกียจค้าน (ในรายละเอียด) เป็นแม่ทัพหรือผู้บังคับบัญชาได้
- ◇ โง่และเกียจคร้าน เป็นลูกน้องตลอดกาล ไม่มีโอกาสได้เป็นผู้นำ
- ◇ โง่แต่ขยัน กำลังพลประเภทนี้อันตรายอย่างยิ่งแน่ ใครมีลูกน้องประเภทนี้ต้องรีบส่งไปอยู่หน่วยกึ่งกับระเบิด หรือหน่วยฝึกสุนัขสงคราม

ตอนย้ายเป็นปลัดจังหวัดยศฐาภรณ์ใหม่ ๆ มี อส. คนหนึ่งอยู่ที่บ้านพักและได้รับการอบรมแนะนำว่า อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ดูแลความสะอาด ดูแลต้นไม้ เอาข้าวเอาน้ำให้หนัก อย่างอนตื่นสาย ให้ตื่นแต่เช้าช่วยดูแลแขกที่มาในบ้านด้วย

เช้าวันหนึ่งปลัดจังหวัดจะไปหารองเท้าใส่ไปทำงาน รู้สึกแปลกใจที่รองเท้าสีดำ สีขาว สีเทา สีน้ำตาลนั้น กลับกลายเป็นสีดำทั้งหมด สอบถามได้ความจริงว่า อส. ที่พึ่งรับการสอนแนะนำใหม่ ๆ เป็นผู้แปรสภาพให้ด้วยความหวังดีจะให้รองเท้าเป็นมันด้วยการเอายาขัดสีดำไปขัดรองเท้าทุกสี

อีกวันหนึ่งกลับจากที่ทำงาน นกเขาที่ขันเสียงแจ้ว ๆ หายไป สอบถามได้ความว่า ที่ต้นไม้หน้าบ้านมีนกเขามาเกาะอยู่หลายตัว ด้วยความหวังดี อส. คนนี้ก็เลยเอากรงนกเขาที่บ้านขึ้นไปต่อ ความที่ไม่มีความรู้เรื่องต่อนก แทนที่จะได้นกมาเพิ่ม นกที่เอาไปต่อกับหลุดไปเสีย พอเรียกมาถามก็ชี้แจงว่าปฏิบัติตามคำสั่งที่บอกว่า “อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น มีอะไรก็ให้ช่วยกันทำ” คำของปราชญ์จีน จึงสอนไว้ว่า

“บ้านเมืองใดมีคนโง่และขยัน ตลาดแต่จวยโอกาสและแกมโกง ใช้ความรู้เป็นอุบายพลิกแพลง คนประเภทนี้ สร้างปัญหาให้แผ่นดิน จงช่วยกันขจัดให้หมดสิ้นไป”

4. คนไทยอาจมีนิสัยใจคอไม่เหมือนกัน แต่ว่ามีอยู่เหมือนกันอย่างหนึ่งก็คือ คนไทยนั้นชอบคนดีและคนที่มีความจริงใจคนดีไปอยู่ที่ไหนที่นั่นก็มีการพัฒนา ประชาชนก็อยากต้อนรับ แต่ถ้าคนไม่ดีไปอยู่ที่ไหนคนก็ไม่อยากต้อนรับ ไม่อยากคบค้าสมาคมด้วย เมื่อครั้งเป็นนายอำเภอ ๆ หนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช้าวันหนึ่งผู้หญิงวัยกลางคนไปพบที่บ้าน ขอความเป็นธรรม จากนายอำเภอ นายอำเภอสอบถามว่ามีเรื่องอะไร ก็บอกแต่เพียงว่าได้

ชายที่ดินขายบ้านขนข้าวของจากที่อื่นมาอาศัยอยู่ในบ้านใหม่ปรากฏว่า ขณะดำเนินการปรับปรุงบ้านใหม่นั้น ราษฎรในหมู่บ้านไปขว้างปาไล่ไม่ให้อยู่ นายอำเภอถามว่า ทำอะไรผิดหรือไปทำอะไรให้เขาเดือดร้อน ก็ตอบปฏิเสธว่า ไม่ได้ทำและไม่มีเรื่องผิดหมองแกลงใจกับผู้ใด ถามว่าทำไมราษฎรถึงไล่ไม่ให้อยู่ ก็บอกว่าไม่ทราบถามไปตามมาจึงยอมรับสภาพด้วยเสียงอ่อย ๆ ว่า “ชาวบ้านหาว่าฉันเป็นผีปอบ” นี่คือตัวอย่างของการไล่คนไม่ดีไปอยู่ด้วย

5. สุขยอดของการปฏิบัติธรรม คือ พระนิพพาน สุขยอดของการปฏิบัติราชการ คือ ผลงานที่ประชาชนชื่นใจ เมื่อทำงานแล้วสิ่งที่สุขยอดของความปรารถนาทุกคนก็คือ เงินเดือน 2 ชั้น เพื่อความก้าวหน้าในชีวิตราชการ ข้าราชการบางคนนั้นเข้าลักษณะความชั่วไม่มี ความดีไม่ปรากฏ ลาไม่เกินกำหนด พอสิ้นปีก็ 1 ชั้น ข้าราชการบางคนไม่มีผลงานแต่พยายามเขียนผลงานให้เข้ากฎ ก.พ. เพื่อจะให้ได้ 2 ชั้น

จังหวัดยโสธรนั้นมีชื่อเสียงในเรื่องประเพณีจุดบั้งไฟเมื่อย้ายมารับตำแหน่งปลัดจังหวัดยโสธรปีแรก ปรากฏว่าในการพิจารณาบำเหน็จความดีความชอบประจำปี มีข้าราชการอำเภอหนึ่ง

เขียนผลงานว่า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการเข้าตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 13 ควรได้รับการพิจารณา 2 ชั้น คือ เลี่ยงอันตรายต่อชีวิต โดยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ขึ้นไปจุดชนวนบั้งไฟ ด้วยตนเองและบั้งไฟนี้ทำด้วยเสาเหล็กอย่างดีด้วย

6. ชีวิตราชการของท่านประสิทธิ์ เริ่มต้นเป็นนายอำเภอครั้งแรกที่อำเภอคอนคม จังหวัดนครปฐม ในการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน โอกาสแรกที่ได้ไปเริ่มปฏิบัติงาน ได้ทำหน้าที่ด้วยความมั่นใจและตั้งใจอุทิศตนเพื่อผลงานอย่างเต็มที่ ด้วยเชื่อคำของผู้บังคับบัญชาที่ไปขอรับโอวาท ซึ่งอ้างคำภายิตที่ว่า “การเริ่มต้นที่ดี เหมือนสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง” จึงได้เอ่ยแจ้งที่ประชุมว่า...มาเป็นนายอำเภอครั้งแรกที่นี่ จุฬการสร้างวัดอุดมกลารุ่นแรก...ต้องให้ศักดิ์สิทธิ์ พร้อมทั้งจะผนึกกำลังร่วมมือร่วมใจกับทุกฝ่าย รวมทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านพัฒนาอำเภอคอนคมให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้าน “จะสร้างคอนคมให้เป็นคอนบานให้ได้” พุดยังไม่ทันจบกำนันท่านหนึ่งยกมือลุกขึ้นขอแสดงความคิดเห็นว่า “คอนคมดีแล้วไม่เอาคอนบาน” เพราะคอนบานอยู่ได้ไม่นานเหมือนดอกไม้ ยิ่งบานเร็วเท่าไร ก็ยิ่งร่วงโรยเร็วเท่านั้น.. นี่คือการประสพการณ์ที่ได้รับ

จากเสียงสวรรค์ประชาชน... โดยเฉพาะข้อคิดสำหรับนักปกครองก็
คือชีวิตไม่จำเป็นต้องก้าวให้เร็วทุกครั้ง ก้าวช้า ช้า... แต่ว่ามันคง
ดีกว่ารีบก้าวขึ้นสูงแต่ตกลงมาเร็ว ข้อสำคัญ ต้องตระหนักเสมอ
ว่า....เกิดเป็นคนเหมือนกัน แต่คนไม่เหมือนกัน เรื่องเล็กอาจแฝงไว้
ด้วยความยิ่งใหญ่ จึงต้องรอบคอบ อย่ามองหรือพิจารณาเหรียญ
เพียงด้านเดียว ต้องพิจารณาทั้งสองด้านเสมอ

